

L' IDEAL

FRANQUEIG CONCERTAT

El nostre programa és
autènticament republicà.

MANUEL AZAÑA.

(Segona època) Any I-Núm. 16 Setmanari afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya Preu 15 cèntims
LLEIDA: divendres 17 d'abril de 1936. Redacció i Administració: Blondel, 34. Telèfon 1673.

LES FESTES DEL 14 D'ABRIL

El poble de Lleida s'associa a la Diada de la República

Unes paraules pronunciades per Humbert Torres, en el micròfon de Radio Lleida, el dia 14 d'abril de 1936, cinquè aniversari de la proclamació de la segona República

Lleidatans:

Accepo gustós l'encàrrec de Ràdio-Lleida d'adreçar-vos una salutació de deu minuts en ocasió de la diada d'avui.

Cal que ens anem avesant a la idea que l'adveniment de la República, a Espanya, no significa sols un canvi formal, sinó essencial. No es tracta d'una substitució de rètol, ans de contingut, de substància. En una paraula, assistim a l'infantament d'una revolució dins la llei.

Quan en temps de la monarquia jo defensava la necessitat de la República argumentava així: jo seria teòricament republicà a tot arreu del món, fins a Anglaterra i a Suècia, perquè un imperatiu de dignitat humana m'hi obliga. Però naturalment, no en faria una qüestió de vida o mort. Ara bé, com no vivim en aquells països, ans en el nostre, la qüestió del canvi de règim—deia jo—a Espanya és una qüestió urgent, inajornable, puix tots els problemes nacionals resten sense solució en un trágic impasse. Les paraules condemnatòries de Salmeron, Pi i Margall, Castelar, Figueres, i Costa, pronunciades 30 anys enrera, restaven de trista actualitat 30 anys després, puix la monarquia no sols no havia resolt, ans agreujat, els problemes fiscal, de la terra, de la justícia, de l'escola, del treball, de la producció, i de la defensa nacional. I mentre molts pobles civilitzats feien el seu canvi, a Espanya portàvem un atàs d'un segle, en la ruta del reformisme polític i social, i la monarquia semblava voler donar raó a aquella coneguda afinitat, no sols geogràfica, ans espiritual, que es resumeix en la coneguda dita l'Espanne et le Maroc.

Feu el favor, ciutadans, de meditar un moment en la feina feta en aquests cinc anys, que no són tals, puix se n'han perdut miserablement més de dos. Està en camí de resoldre's el gran problema: el de la terra, amb la redempció econòmica, i per tant, política i social del camperol. L'obra escolar és de tant volum que crida l'atenció a tot Europa, i és que la República sap que ella s'afirma en la democràcia, i la democràcia no és pràcticament possible més que en una cultura mínima que faci de l'home quelcom superior, mestre dels seus destins. Fixeu la categoria social i humana que ràpidament va adquirint el treball. Oh, fills de casa bona, que ho teniu tot pagat des que vinguéreu al món! La situació vostra, és una sort o una desgràcia? No ho sabria dir. Però és hora que comenceu a pensar si sou bons per alguna feina, puix si sou joves, i viviu molts anys, cosa que sincerament desitjo, es podria donar el cas que temps enllà, no massa, us haguéssiu de recordar que fa a la vora de dos mil anys que fou dit: guanyaràs el pa amb el suor del teu front. Us ho recorda un vell republicà que està plenament d'acord amb aqueixes paraules.

Jo crec que els més decidits defensors d'aqueixa política que ha emprat la República, governada per les esquerres, haurien d'ésser les classes dites socialment conservadores. Cal desenganyar-se: en els pobles civilitzats, i Espanya ho és, el llinatge humà ha fet molt camí en el volum de les seves aspiracions. Tot home vol un lloc sota el sol, perquè hi té dret, i un lloc no massa incòmode. I com que els que no el tenen són enormement molts més que els que el tenen, ja veieu el perill si el brutal desnivell de la balança dura massa temps. Creieu, privilegiats d'una o altra mena: cal cedir, cal treure pes d'una balança i posar-ne a l'altra, no pas per a establir un il·lusionari equilibri, que només és possible en les coses, però no en les persones, però si almenys perquè la desproporció dels pesos no faci caure platets i balança i tot Suposo que m'enteneu.

Els actes oficials

Al matí, a l'hora anunciada les tropes de la guarnició desfilaron en correcta formació per l'itinerari assenyalat prèviament, i el passat per la Tribuna d'Autoritats a l'Avinguda de Blondel donaren els visques reglamentaris. Per cert que fou molt desfavorablement comentada la presència de dos clergues a l'esmentada tribuna per considerar el públic que a una República laica els representants de sa il·lustríssima no hi tenen res a fer.

Després del brillant desfilé es disparà una sorollosa traca a la mateixa Avinguda de Blondel i la Banda de la Generalitat donà un concert públic amb gran ajustament.

Els assistits de les cases de Misericòrdia i Hospici, així com els acollits a l'Hospital i els empresonats foren obsequiats amb dinars extraordinaris. A la tarda els nens assistits a les cases esmentades foren obsequiats al Camp d'Esports amb un berenar per la Secció Femenina de Joventut Republicana. El Mestre Nacional senyor Lloís Esteve donà una conferència als nens de la Casa de Misericòrdia al·lusiva a la festivitat del dia.

A tots els actes hi assistí el senyor Josep Franco en representació de l'Honorable senyor Comissari de la Generalitat que es trobava absent de Lleida.

Altres actes

Durant el dia hi hagueren vortes audicions de Sardanes en diferents llocs de la Ciutat.

A la tarda al Camp d'Esports es celebrà un esplèndid festival esportiu amb assistència de les Autoritats, tocant als intermitjos la Banda de la Generalitat.

Al vespre, a Joventut Republicana tingué lloc l'anunciat miting d'afirmació republicana y nacionalista.

L'espaiosa sala estava plena de militants. Ocupà la presidència el Vis-President Sr. Farrús, qui, després de breus mots de salutació, cedí la paraula a

Alfred Perenya Pàmies

Comença dient, que en un dia com avui es proclamava per uns homes que als seus ulls d'adolescent apareixien com a homes decidits, valents i intrèpits que sense cap mena de por proclamaven la República a Lleida. Recordava aquell dia d'alegria per tots menys per ell, que per un record enyorat d'un ésser esti-

mat li va fer que aquella alegria estés coberta per una gran tristesa. I també el parlar per primera vegada en aquest Casal l'emocionava per la sèrie de records per la història d'aquesta casa que regalima d'aquestes parets i que fa que avui sentís se emocionat dongui aquell to de vehemència a les seves paraules.

Analitza després, les experiències que d'aquests cinc anys de República n'ha tret. Diu, que són dues: la primera que la voluntat del poble és sobirana i s'imposa sempre tard o d'hora perquè contra els que són més, contra els que treballen i pateixen no hi val cap repressió, cap força coercitiva ni cap tirania. Analitza les eleccions del 16 de febrer i diu que són la prova de tot el que diu.

L'altra conclusió que es pot fer d'aquests cinc anys de règim republicà és la de que les forces republicanes d'esquerra s'han de presentar sempre a la lluita unides per que la unió fa la força i els fets demostren això. Parla de les aliances electorals de l'any 1931, 1933 i 1936 i en dedueix que quan s'ha anat plegat s'ha guanyat i quan s'ha anat separat de les forces obres s'ha perdut. Cal, diu que es tingui en compte això. Sense les masses treballadores no es pot fer res.

Analitza després la trajectòria d'aquella entitat republicana. Joventut, i demana sense cap por es dongui l'acollida que la joventut que puja es mereix i que d'acord amb les seves ambicions que sols són idealistes es transformi l'ambient antiquat que en aquell Casal es respira. Sense cap temença perquè ells, els joves, sols ha de deixar pas perquè el dia de demà quan la vida dels vells lluitadors s'acabi hi hagi qui pugui continuar la seva obra que no ha de tenir mai fi.

Dedica paraules d'elogi als vells republicans però enalteix les idees renovadores que batreguen en el cor dels joves i plens tots de generós altruisme i sense cap ambició personal ens cal seguir la feina inacabable per construir dia per dia i sense parar mai, tots a la una, l'edifici d'aquesta República la proclamació de la qual avui tots commemorem.

Víctor Torres

Comença dient, que està profundament emocionat, per ésser la primera vegada que parla a Joventut Republicana, i recorda a tots els traspassats, que

per la seva conducta exemplar i abnegació il·limitada, van fer possible l'aixecament material i espiritual de l'estimat Casal.

Passa a descriure el que ha d'ésser l'actuació de les Joventuts, en l'ordre formal i en l'ordre ideològic, destacant la importància que ha de tenir per als joves, el principi de la llibertat política de Catalunya, i el principi de llibertat econòmica per als treballadors.

Diu que moltes vegades l'impuls desinteressat de les Joventuts i l'apassionament noble, s'ha vist defraudat per conductes i per actuacions, que han estat mancades, sovint, d'un contingut ideològic sincer, per a donar pas a personalismes blasmables.

Afirma que s'ha de tenir confiança en el Front Popular, però no a cegues, sinó amb actitud expectant d'alerta, per tal de fer impossible una mixtificació del significat de la victòria electoral del 16 de febrer.

Acaba, fent vots per a que la torxa simbòlica de Joventut Republicana, continuï il·luminant amb el seu resplendor, la política de les contrades lleidatanes i donant orientacions a la política de Catalunya.

Josep M. Benavent

El doctor Josep Maria Benavent es rebut amb un fort aplaudiment. Fet el silenci, comença el seu parlament fent constar en primer terme la sorpresa que li causà quan li comunicaren que havia de prendre part en l'acte que s'estava celebrant. Diu que subscriu íntegrament les paraules pronunciades per Alfred Perenya i Víctor Torres en tot allò que es de necessitat que la República sigui, si es que vol subsistir. Amb emoció recorda l'origen i els esdeveniments del 6 d'octubre de l'any 34 i diu que la seva festa no es precisament la del 14 d'abril sino la del 6 d'octubre i fa una crida a tots els homes d'esquerra i a les forces obreres per a que d'ací en davant sigui el 6 d'octubre i no pas cap altra data, la festa de commemoració per a tots els republicans, desitjant que aquella fita revolucionària pugui ésser recordada al nostre casal per tots aquells elements que poden estar a casa nostra amb plena dignitat. (Llargos aplaudiments).

Acaba dient que degut a la emoció del moment i a l'esforç realitzat durant el seu captiveri li és impossible d'ésser més extens i fa vots per a que la República visqui per sempre al nostre poble amb plena dignitat, (Forts aplaudiments).

Ferran Zulueta

Ferran Zulueta, diputat a les Corts espanyoles, en representació de la nostra circumscripció, comença el seu parlament dient que per primera vegada dirigeix la paraula al públic aplegat al nostre casal, i això fa que sigui intensa i profunda la emoció que en aquell moment em-

barga el seu ànim. Diu que ha visitat durant el dia la part alta de les nostres comarques i que en totes elles troba la màxima adhesió als ideals republicans i catalanistes. Relata les hores de responsabilitat i emotivitat viscudes durant la nit del 7 d'abril en el que les Corts varen destituir al President senyor Nicet Alcalà Zamora, remarcant que amb aquest acte no varen fer altra cosa que satisfer les aspiracions republicanes del país sintetitzades en el programa del Front Popular serà la força que portarà la República al bon camí i barrarà el pas a la política tèrbola de negocis bruts del bienni negre. Aplaudiments.

Diu que del Pirineu fins a les terres baixes de Lleida hi ha trobat el mateix caliu esquerrà i acaba el seu parlament donant una forta abraçada a tots els lleidatans en nom dels montanyesos que cada cop estan més abraçant per l'entusiasme; per això tots plegats hem de cridar Visca Catalunya i Visca la República. Aquests visques son contestats entusiàsticament pels assistents a l'acte, i el nostre diputat és despedit en mig de xardorosos aplaudiments.

Francesc de P. Jené

El diputat Francesc de P. Jené el segueix en l'ús de la paraula, expressant el seu agraïment als electors lleidatans per haver-li conferit la representació a Corts i amb frase encertada i justa, diu que devent-se al parter, sempre tindrà l'acta a disposició del mateix. Com el doctor Benavent, reconeix que els fets històrics esdevinguts des del 14 d'abril del 1931, han desfigurat moltíssim la significació de la diada que celebrem, per entendre que aquest dia polser no és el que millor commemora la implantació dels nostres ideals la realitat dels quals ha fet possible un 16 de febrer i millor encara un 7 d'abril, dia memorable en que fou apartat l'obstacle màxim que la República tenia per al seu afiançament en la persona del que fins aquell dia ostentava la més alta magistratura.

Exposa interessants detalls de la necessitat indefugible amb que les esquerres es trobaren per procedir com ho feren, degut a les maniobres que es realitzaven per a desvirtuar l'esclatant victòria del Front Popular, i amb paraules d'optimisme i confiança en l'actuació de Lluís Companys a Catalunya i de Manuel Azaña a Madrid, acaba el seu brillant parlament sorollosament aplaudit pels assistents.

Maria Dolors Bargalló

Diu que aprofita la seva circumstancial estança a la nostra ciutat, per a adreçar unes paraules al poble lleidatà.

S'ocupa de la política escolar de la República, i afirma que aquesta ha d'ésser informada en (Segueix a la 2.ª plana)

(Ve de la 1.ª plana)

els principis d'escola laica i única, per a fer així, impossible, que les mentalitats infantils, es corrompin.

Parla després del feixisme, i diu que les dones, han de posar tots els seus esforços a contribució, per a evitar una altra guerra que seria fatal per a tot-hom. A propòsit de la guerra, dirigeix atacs als fabricants d'armes per la seva manca de consciència. Acaba amb paraules de fervor patriòtic.

Humbert Torres

La manca d'espai ens priva de donar el seu discurs amb l'extensió deguda, i per això no en donarem més que un breu extracte.

Com l'home és un ésser de raó—digué—ha de treure dels fets la lliçó deguda, car la vida no és altra cosa que una inacabable experiència. Jo ho he fet així i us diré el resultat de les meves meditacions, després de 5 any de República.

La primera cosa que veig clara és el predomini de les forces espirituals damunt les materials. No us recordeu del 10 d'agost del 1933, en que Sanjurjo, ajudat per tot el que a Espanya viu del privilegi històric, es rebel·là contra la República? Hauré pogut oblidar la bona dotzena de vagues generals revolucionàries combinades amb la revolució del baix Aragó, Rioja, Llobregat i Sària? No, no ho heu oblidat, ni els fets ni la seva inutilitat efectiva. En canvi recordeu el 14 d'abril i el 16 de febrer, moviments purament civils i el seu fruit esplendorós. El mateix 6 d'octubre, tot i estar plenament justificat, en tant que revolució material, fracassà, i el triomf li vingué més tard, als setze mesos, quan per mitjà de l'instrument únic i insubstituïble del sufragi, el poble imposà la seva voluntat, i ho obliguà tot: l'Amnistia, l'Estatut, el retorn a la lletra i a l'esperit de la Constitució, i, fins ara darrerament, amb la deposició de la més alta gerarquia de l'Estat, el sanejament de la República.

El segon fet que vull remarcar és el fenomen dit social, que en volum i en profunditat va assolint, en tot el món, el primer pla de la vida política. El segle XVIII féu, amb els enciclopedistes, la revolució de les idees; el segle XIX és el segle de la revolució política; el segle XX assistirà a la transformació social. Tal és el seu evident desafi. Quan amb les meravelles de les ciències aplicades hem vist en pocs anys el profund canvi que la civilització material ha sofert, es voldria que el món moral no seguis un ritme parell? No és possible evitar-ho, i la missió de partits com el nostre és de presidir i col·laborar en el canvi, procurant que el part es faci sense estralls, i dins els camins de la llei. Què dirieu d'algué que que ens volgués prendre l'aire que respirem o la llum del sol? No ho permetriem. Doncs donar als fills el pa, i el vestit, i una mica de llar, i una elemental cultura, és un mínim de vida que la humanitat dels nostres temps ha d'assegurar a tothom. No fer-ho, és preparar el camí a totes les perilloses convulsions.

Cal que tothom ho vegi clar, convinc en que davant les incessants provocacions del feixisme es pot perdre la serenitat per part de les masses proletàries, però tenim el deure de predicar i practicar la serenitat, segurs que del que es tracta no és més que de posar un paray al poble per a provocar reaccions contràries.

Juventut Republicana és una

entitat que de fa un terç de segle encarna aqueixa concepció de la vida política. Per això l'hem d'estimar, perquè és un instrument preciós que en les nostres comarques aconsegueix una gran missió. Per això jo demano que tot home nostre, quan ocupi llocs de responsabilitat, tingui per part de tots nosaltres el tracte degut, més que a l'amic, al germà. I lluny de combatre'l i de bescantar-lo, l'hem de defensar i ajudar, perquè, allí on sigui, és una part de tots nosaltres.

Juventut Republicana és, en la nostra vida política, com aquells fars que, a la vora del mar, durant la nit són la guia dels navegants. De vegades, les tempestats polítiques ha semblat que l'enfonzarien, però ell segueix fent llum. Per alguna cosa el feren fort Alfred Perenya, Palacin, Godàs i Macià. Deixeu que les meves darreres paraules siguin d'evocació a la memòria dels nostres mestres i que poguem seguir les seves petjades. És la millor commemoració que a la diada d'avui poguem rendir.

(Una gran ovació acollí les darreres paraules del nostre volgut amic).

A CERVIA

La vila de Cervià es vestí amb les seves millors gales per festejar el cinquè aniversari de la proclamació de la República.

En tot el dia els veïns emplenaren els carrers, donant una nota de color i d'alegria per la celebració de la festa.

A mit dia s'organitzà un seguici per esperar els militants que de Juventut Republicana havien sortit per prendre part a l'acte d'afirmació esquerrana que alguns entusiastes havien organitzat formant part del programa de festes.

Prop de les onze feren la seva arribada els senyors Pujol, membre directiu de l'E. R. de Borges, i els de Lleida Srs. Mir, Dr. Borràs i l'advocat Víctor Torres.

Tot seguit s'organitzà la comitiva, que es posà en marxa als acords de la Marsellesa i els Segadors.

El nen i nenes de les escoles nacionals, dirigits per les mestres Sra. Josefa Estopà i Sra. Palmira Alinsó, tremolaven banderoles barrades i tricolors. Una nena encertadament abillada representava la jove República.

Formaven la presidència a més dels convidats, el tinent d'alcalde senyor Tost, el síndic senyor Farré, el jutge senyor Santamaria i els consellers senyors Cortada i Manresa juntament amb les senyores Mestreses; seguit després un nombre de nucli de ciutadans que es juntaren a aquesta demostració d'adhesió al règim novament constituït.

La comitiva així formada es dirigí al local on havien de tenir lloc els parlaments. Aquest es trobava atapeït de gent que prorrompe en sorollosos aplaudiments i entusiasmes visques.

En primer lloc els nens de les escoles cantaren les composicions «El Cant del Poble» i els «Segadors» que el públic premià amb forts aplaudiments.

Després l'agrupació coral «Companys cantaires» integrat pels joves Josep Espasa, Jaume Simó, Josep Sans i Jaume Espasa acompanyant, entonaren amb molt de gust i amb plena matització de veus, unes cançons al·lucines a la diada i als nostres homes de govern, compostades exprofes per elements locals, que foren agradosament aplaudides i felicitats els executants.

Finalment feren ús de la pa-

raula els oradors de Borges i Lleida cospant cada un d'ells l'importància d'aquell acte i senyalant diferents aspectes de la diada commemorativa, fent acte d'afirmació esquerrana enquadra dins un fervent nacionalisme i una perfecta democràcia. Tots els oradors foren molt aplaudits.

A BELLPUIG

Acte de les Joventuts d'Esquerra d'Occident

Juntament amb l'homenatge que l'entitat d'esquerra L'Avenç feia als seus socis ex-empresonats pels fets d'octubre, les Joventuts d'aquell Centre volgueren sumar-s'hi el seu esforç i organitzar per la diada del 14 d'abril el seu primer acte oficial. Per donar-li la importància que aquestes finalitats mereixien, foren convidats alguns amics de Juventut Republicana de Lleida, juntament amb elements de les seves Joventuts, i el diputat al Parlament espanyol senyor Jené.

A les cinc i quart de la tarda i amb el local plenament encabit de gent, feren la seva presència a l'escenari els oradors que foren acollits amb una forta ovació. Presideix l'acte i fa la presentació el President del Comitè Executiu de l'entitat senyor Asensi Vallés.

Féu ús de la paraula en primer lloc Nicolau Bosc entusiasta organitzador de les Joventuts a Bellpuig. Copsà el significat de l'acte amb encertades paraules. Explica els treballs portats a terme per a que la realització d'avui fos un fet, enlairà la missió de les joventuts i invità als joves de la vila a ingressar aquest nucli de vitalitat política i preparació ciutadana.

Parlà després Mir, de les J. de Lleida. Demostrà amb similis addients, la conveniència que els joves es preocupin en política i que els que sentin l'amor als sentiments catalanistes i republicans facin el seu ingrés cap als partits on siguin constituïts els nuclis de les Joventuts vanguarda d'aquells ideals.

En nom de les noies ingressades a les J. d'E. de Lleida parlà Na Conxita Farré. Amb vibrants paraules fa una apologia de la dona i de la República. Senyala després la importància del desenvolupament d'aquesta per a la emancipació política de la dona, per deduir-ne l'agraïment que queda obligada aquesta, demostrada en la seva actuació en les passades eleccions. Fa una perfecta distinció entre les obligacions contraïdes a les noies de les Joventuts i les que formen nuclis d'Assistència Social. Explica finalment el funcionament de l'agrupació Femenina d'Assistència Social de Lleida.

Al acabar el seu parlament escoltà un carinyós aplaudiment.

Parla després Alfred Perenya. Es refereix amb una perfecta exposició, als principis bàsics de l'E. R. de C. i les possibilitats que donen, a tot ciutadà obert plenament a la democràcia i als avenços socials. Descriu després les organitzacions feixistes i en fa ressaltar tots els defectes i les seves tragèdies. Aquestes organitzacions sols s'hi poden oposar altres organitzacions enquadrades en partits polítics i organitzats. La República—diu—s'ha reconquistat per mitjà del Front Popular i serà defensada i mantinguda per les Joventuts d'Esquerra. En diferents paràgrafs fou aplaudit i finalment al acabar sentí una sorollosa avació.

Víctor Torres, comença amb un abraonad cant a la República,

Al senyor Inspector Escolar de la Zona de Solsona

Què passa a Torà?

Els nostres bons amics del «Centre d'Esquerra Republicana» de Torà, ens envien un llarg comunicat, lamentant-se de certs abusos que, d'ésser ceris, demostren com en aquella població, com desgraciadament en tantes altres, la República encara no hi ha arribat. La gent reaccionària fa el que vol, com es demostra pels fets següents:

Pocs dies abans del 6 d'octubre de 1934 els pares dels alumnes de les escoles nacionals, en reunió a tal fi convocada, designava al ciutadà Pere Argente per a que els representés en el Consell Escolar de la localitat. No sols no es féu així, sinó que pel President de dit Consell no se li volgué donar possessió i se'l rebé amb paraules incorrectes.

Les escoles nacionals de Torà, són suficients per a admetre tota la població escolar. Així i tot, continuen fent escola les monges i un famós, tristament famós capellà... amb coneixement i consentiment de la senyora inspectora.

Als nens i nenes que freqüenten les escoles d'ies, religioses, se'ls té privat de barrejar-se amb els que van a les escoles de l'Estat, creant així, una punible divisió i rivalitat entre els infants.

Finalment, tots els dies, a les onze del matí, surten els alumnes d'aquella escola privada i, en formació es dirigeixen a l'Església, com si fessin una manifestació.

Si tot això pot ocórrer, en plena República d'esquerreres, a ciència i paciència de les nostres autoritats escolars, serà qüestió d'adreçar-nos al ministre del ram, si és que aviat no s'hi podrà remei, com demanem, en espera d'ésser atesos.

La que vingué, diu, amb una mica massa de feia, entusiasme i contentament, però la iniciarem amb pocs fets. La República retornada el 16 de febrer, vingué sota un signe de dolor de llàgrimes i de sang, més la trajectòria ens senyala ja més fets. Cal conservar-la doncs, també no amb paraules sinó amb fets. Fa una exposició del que deu ésser en contingut religiós, social, polític i econòmic una república d'esquerreres, a la que deuen de donar el seu ajut els republicans i els obreristes, així com les seves joventuts. Explica la intervenció d'aquestes en la política de Catalunya i la tasca a realitzar, en oposar la seva força a tot el que vulgui ésser reacció o força feixista, i acaba recomanant a tots que s'organitzin, que treballin i que lluitin.

Finalment féu ús de la paraula el diputat a Cortes senyor Francesc de P. Jené.

Fa declaracions de la seva admiració pels amics de Bellpuig i als homes que sofriren un calvari per sortir a la defensa de Catalunya, en tots mohe estat al seu costat, com vassallers jo juntó el meu homenatge i el representatiu dels militants de Lleida.

Parla després d'alguns aspectes de la vida parlamentària i es refereix especialment a la destitució del obstacle darrer de la reacció, remissió d'aquell règim monàrquic que vergonyosament havia patit Espanya. Enumera la tasca a fer i reclama l'assistència de tots per a portar-la a terme en la seguretat de trobar en ell el obligat executor dels desitjos dels seus representats. Fa un clam entusiasta de la República que és seguit per tot el públic.

SASTRERIA
RIBÉ
NOVETATS
ELEGANCIA
DISTINCIÓ.
CAMISERIA
SASTRERIA
RIBE
Major, 34 Lleida Tel 2026

Els interessos de la nostra pagesia

La inscripció al Cens electoral social.-- Vers l'agrupament de tots els mitgers, arrendataris i petits propietaris en una gran organització comarcal.

Al Saló de sessions de la Paeria, tingué lloc el dia 14 d'abril una reunió de destacats elements de la pagesia, que es desenvolupà enmig del més gran entusiasme, per a tractar dels problemes que tenen actualment plantejats, assistint-hi representacions de les diferents partides del nostre terme municipal i de diversos pobles de la comarca, així com els Consellers-regidors senyors Cervera i Barberà.

Comença el senyor Cervera fent patents les perspectives prometedores que en els cinc anys de República hi ha hagut arreu d'Espanya a favor de la classe pagesa. A Lleida, però no hi ha arribat gran cosa, malgrat que les nostres sorollosos victòries es deuen als pagesos més que a ningú, degut a que el seu ajut ha estat prestat sempre de manera individual, sense comptar amb les organitzacions que a d'altres llocs tenen.

A subsanar això tendeix la reunió d'avui. A que en lloc d'actuar individualment, ho poguem fer ho organitzats. Una de les maneres que hi hauria per a pressionar col·lectivament, seria la d'entrar en bloc als partits polítics, però no la creu adequada perquè encara que mai Juventut Republicana no ha negat el seu ajut a la pagesia en tot el que el moment ha permès, segurament que en aquesta entitat no hi ha més que un cinc per cent de socis que siguin pagesos i com és natural, els restants, no coneixen els problemes que us afecten.

Descartada aquesta manera de preselonar, observem com tots els estaments s'organitzen per classes i oficis en defensa de llurs interessos, des dels treballadors fins als intel·lectuals, tenint així a Lleida sindicats de tots els oficis i professions, menys dels pagesos, que tot i ésser els més, no estan organitzats i ara no poden aconseguir el que de la Llei de Contractes de Treball se'n pot esperar, explicant el sentit i abast d'aquesta llei que no és persecutòria contra ningú, sinó res més que estrictament justiciera.

Per a l'aplicació d'aquesta llei, han de funcionar unes Juntes Arbitrals que han de designar les parts interessades i resultarà que els propietaris ja es cuidaran d'inscriure's al cens electoral social, però els conreadors, per no estar organitzats, no hi tindrien cap representació.

Doncs bé, això s'ha d'evitar i cal anar a la immediata creació de l'associació o sindicat que us uneixi a tots, perquè encara que el termini d'inscripció fineixi el 17, tenim gestions fetes per a que es prorrogui, i així amb temps suficient, poder-ho dur a la pràctica, perquè és evident que aleshores es tindria sempre el degut assessorament per a totes aquestes qüestions.

Acaba dient que si avui no es veu el suficient ambient per a que la reunió en surti ja la creació del sindicat, el que sí cal fer és recomanar a tots els companys que vagin a inscriure's al cens electoral social i designar una comissió que prepari els estatuts i demés detalls que precisin per fer una magna assemblea el dia que tot estigui ja suficientment madurat.

El senyor Barberà d'una manera pressonant adverteix la necessitat indefugible que abans del dia 17 estiguin inscrits al Cens el major nombre possible de pagesos, doncs encara que es gestioni la prorroga, convé que l'esperança no frustri que la majoria pugui tenir la represen-

tació seva a les Juntes Arbitrals, perquè fàcilment us fareu càrrec dels resultats contraproduents que s'obindrien si a la Junta hi anava gent que no fos de la vostra confiança.

Pel demés, hi ha més temps, però urgeix sense demora la inscripció dels pagesos lleidatans.

El senyor Valls a continuació, remarca l'absoluta necessitat que tots els pagesos s'inscriguin al cens abans del dia 17, exposant després les gestions preliminars que han culminat en aquesta reunió per a dur a la pràctica l'organització de la classe pagesa.

Diversos dels presents manifesten la seva conformitat a tot l'exposat, lamentant-se un altre, que no s'hagi donat major amplitud a l'acte que es realitza, per creure'l del màxim interès, contestant el senyor Cervera que la d'avui, no és més que una reunió preparatòria, per veure, si tots estem d'acord, primerament de fer la propaganda rapidíssima i extensa per a la inscripció al cens i després, proseguir les tasques per a organitzar-se degudament.

S'acordà per unanimitat que faci tothom la deguda propaganda a les partides respectives, sol·licitant també la cooperació de l'«Agrícola Pràctica» i de «Juventut Republicana», per a que permetin s'anunciar als seus locals un avís sobre la data en que fineix el termini d'inscripció al cens i la conveniència que ningú deixi de figurar hi.

Es procedeix després a nomenar la ponència que ha de confeccionar el projecte de reglament en un termini màxim d'un mes, després d'una breu intervenció dels companys Cervera i Valls, posant de relleu que convé que hi figurin també elements no locals, atès que aquesta associació, a criteri de la majoria, ha de tenir la màxima extensió.

La Comissió organitzadora designada, estarà integrada pels senyors que segueixen: Ramon Cervera, Juli Barberà, Sebastià Valls, Bartomeu Solé, Antoni Torres Companys, Josep Vila, Baptista Rubió, Domènec Font, Josep Arqués, Josep Melé, Lluís Mata, Gregori Biosca i Ramon Villeró.

El senyor Solé exposa encara que l'associació voldria que abarqués totes les comarques de Lleida, amb una organització similar a la «Unió de Rabassaires», que aplegui a tots els mitgers, arrendataris i petits propietaris, en esperit cooperativista, pels molts avantatges que s'obindrien en tots els ordres, creant un consultiu jurídic al davant del qual hi hauria un advocat que aconsellés a tots els associats, pensant crear consultoris a Balaguer, Cervera, La Seu, etc., remarcant l'èxit de l'esperit cooperativista que permetria el millorament efectiu de la classe pagesa que essent tan nombrosa, per la manca d'unió, no aconseguiria ara els avantatges que la llei ens otorga.

Amb breus paraules encoratjadores del senyor Cervera, es donà l'acte per acabat enmig de

CASA PERIS

ADOBS CARBONS

Manuel Durango Gamo

Avinguda República, 57
i Cardenal Remolins, 16

LLEIDA

Dr. Antoni Pujadas

Meique - Oculista

Plaça de la Sal, 15-1.ª

LLEIDA

Café SALUD

EL MILLOR DE TOTS
PERE RIPOLL

Carme, 4 Telèfon 1807

LLEIDA

PARTIT JUDICIAL DE VIELLA

Resultat de les eleccions celebrades el dia 16 de febrer del 1936

POBLES	Jané	Zulueta	Bañeres	Comorera	Florensa	Pinol	Sangüés	Abizanda	Riu
VIELLA	130	130	130	129	181	171	181	125	68
Arrés	34	34	36	36	10	18	14	14	12
Arrós i Vila.	70	70	70	70	12	42	39	43	36
Arlies	92	92	93	91	46	44	49	35	35
Bagergue	25	25	25	25	26	26	26	26	26
Bausent	80	80	80	80	35	34	2	34	35
Beilan	57	52	58	57	22	25	26	20	15
Bordes (Les)	100	99	100	102	25	20	22	25	23
Bossost	237	242	239	242	77	47	83	69	47
Canejan	125	125	125	124	99	105	96	15	106
Escunyan	74	72	74	74	61	60	61	27	37
Gausac	18	18	18	18	64	64	16	61	50
Gessa	39	39	39	38	26	25	26	27	13
Lés	185	186	184	188	65	86	59	65	90
Salardit	79	79	79	79	51	49	51	49	5
Tredós	42	42	42	42	41	42	42	42	1
Vilac	28	28	28	28	29	26	29	29	3
Vilamós	68	70	68	68	26	16	27	21	18
TOTALS	1.483	1.483	1.488	1.491	896	901	849	727	594

DE LES COMARQUES

Esterrí d'Aneu

Obra transcendental

Ja ha arribat el precís moment de donar a conèixer a l'opinió pública de la ex província de Lleida l'estat en que en la actualitat es troba aquella important obra en projecte de construcció: la carretera internacional d'Esterrí d'Aneu a Saint Giron (França) per Alós i Port de Salau, a l'objecte de CONSTRUIR LA LINIA DIRECTA de Lleida a Toulouse.

Es tracta d'una ruta que ha de posar en relació directa totes les comarques occidentals de Catalunya amb aquelles meridionals de França que tenen per capital de fet la població de Toulouse.

Del resultat de l'estudi tècnic que s'ha fet, es dedueix que la distància entre les poblacions extremes més directament afectades, és a dir, entre Lleida i Toulouse, quedarà reduïda a uns 300 quilòmetres, amb l'avantatge d'ésser transitible durant tot l'any i no lindre que remontar cap Port com el de la Bonaigua, que durant els vult mesos d'hivern es fa impossible el seu accés.

La seva construcció ha d'ésser indiscutible per una galeria subterrània amb boca d'entrada en la part espanyola situada a uns 1380 metres i de sortida a la vertent francesa a uns 1320 metres sobre el nivell del mar.

El seu traçat ha d'ésser de Lleida fins Esterrí d'Aneu utilitzant l'actual carretera, amb la variant en construcció de Camarasa al Dall. D'Esterrí d'Aneu a Alós ha de coincidir sensiblement amb el camí de 12 quilòmetres que actualment està

construint la Generalitat de Catalunya i ja gairebé acabat. D'Alós fins a la embocadura del tunel s'haurà de construir una nova carretera de una llargària aproximadament de 4 quilòmetres, no presentant el seu traçat cap dificultat. Inmediatament tenim el pas en galeria de la divisió, que tindrà aproximadament llargària de 3 100 metres, dels quals corresponen a Espanya 1560 metres i poguent logar un perfil longitudinal de molt bones condicions. Ja som a França, a dins de quina nació no ens volem pas immiscuir, ja que ens consta positivament que degut a l'esforç practicat pel Diputat d'aquell Departament, monsieur Pierre Vidal es troba l'estudi ja fet dels pocs quilòmetres que tenen que construir per enllaçar amb les altres rutes franceses, i que el Govern francès està ben disposat a fer tot ço que convingui perquè aquesta obra sigui ràpidament construída.

La importància d'aquesta carretera és en l'actualitat molt difícil de valuar, ja que el seu tràfec superarà en molt els càlculs més optimistes que de la mateixa s'han arribat a realitzar. Per a demostrar-ho, únicament direm que de Lleida fins a Toulouse durant l'estiu hi ha 349 quilòmetres amb un port de 2070 metres i durant l'hivern sense comunicació. Amb aquesta carretera 300 quilòmetres i durant l'hivern sense cap obstacle.

Com ja s'ha esmentat, amb aquesta ruta es beneficia gairebé la meitat de Catalunya en el seu sector occidental i són per tant, moltíssims, els habitants que beneficia, i en aquest sentit

exposem a continuació les Comarques beneficiades, establint dos grups, les unes més directament i les altres amb menys intensitat:

Beneficiats molt intensament:

Comarca de Sort	17.132 hab.
• « Tremp	23.583
• « Balaguer	64.324
• « Lleida	89.115
• « Cervera	44.700
• « Borges	33.924
Total	272.630

Beneficiats menys intensament per raó del seu allunyament:

Comarca de Seu d'Urgell	24.019 hab.
• « Solsona	21.000
• « Tarragona	351.698
Total	396.717

La nostra Capital de Lleida representa avui un gran centre comercial i disposa de zones agrícoles de terrenys regadius, gairebé de les més importants d'Espanya on existeixen moltes hectàrees dedicades al cultiu de l'oli i del vi, éssent així que com s'ha demostrat, aquesta carretera rebrà també la influència de les parts de terreny de la ex-província de Tarragona que es dediquen a aquest mateix cultiu.

Doncs bé, d'aquest gran centre de produccions agrícoles en podrien sortir cap a França infinitat de productes, sense deixar enrera les excel·lents fruites, verdures, patates, etc., etc.

En quant al turisme, sense incórrer en exageracions, seria una de les carreteres més importants en aquest sentit, tant durant l'hivern com durant l'estiu puix per la part espanyola tenim el gran Pla de Beret, un dels llocs més privilegiats de Catalunya per l'esport d'hivern, el Port de la Bonaigua, els llacs del Rosari, Bonabé, Vall d'Aran, Espot, Caldes de Bohí, Colletgats, i per la part francesa tenim Puigmorens, Balneari de Luchón, Ax-les-Thermes, etc., etc., tot això a part de l'atractiu natural que tota ella representa puix en tot el seu traçat es pot admirar les grans belleses que en reporta la plena naturalesa.

De tot quan lleugerament s'acaba d'exposar, es desprèn clarament i categoricament la necessitat imminent de la construcció d'aquesta carretera de caràcter internacional, puix la seva vital importància fa que totes les Comarques afectades, aixequin un

Ple de la Comarcal del Partit Judicial de Lleida
Convocatòria

Són pregats tots els Centres d'Esquerra Republicana, del Partit Judicial de Lleida, de trametre llurs representants, al Ple Comarcal, que tindrà lloc el diumenge, dia 19 del mes que som, a les deu del matí, al Casal de JOVENTUT REPUBLICANA de Lleida.

prec ben efusiu als nostres governants de la Generalitat de Catalunya i principalment als nostres infatigables diputats al Parlament Català perquè portin aquest assumpte allà on convingui a l'efecte de que urgentment sigui un fet la construcció de referència.

El Corresponsal.

D'Organyà

A la Sala de Cafè de Montepio d'Organyà i plena de gom a gom de pàgesos donà una conferència el prestigiós advocat senyor Josep Solans.

El Secretari d'Esquerra senyor Serradell féu la presentació del conferenciant i explicà els motius pels quals l'«Esquerra Republicana Catalana» d'Organyà féu conèixer el millor possible la Llei de Contractes de Conreu a tothom i especialment als seus afiliats, tota vegada que les dretes havien fet una campanya de difamació contra l'esmentada Llei i contra el Parlament de Catalunya. Molt sobrats per haver demanat, la Directiva al senyor Solans vingués a honorar-nos amb la seva presència i il·lustrar-nos amb els seus amplis coneixements de la legislació.

S'aprofità l'avinentesa de la presència del Diputat senyor Zulueta per invitar-lo a que ens expliqués els darrers esdeveniments polítics a les Coris.

El senyor Zulueta amantat al prec ens explicà amb la claretat i franquesa característica en ell, el mecanisme polític i parlamentari de la República, les impressions pròpies i les actituds d'homes polítics i patriis.

Fou molt aplaudit, i al dedicar un paràgraf a les actituds i gestions de la minoria d'Esquerra Catalana s'aixecà un esclat d'aplaudiments que eren sentit homenatge als nostres homes i a la nostra política.

El senyor Solans a títol de prelude ens féu esment de la política baixa que s'ha fet al redós d'aquesta Llei de Contractes de Conreu i com els mals catalans la portaren a Madrid fent-ne arma contra les llibertats de Catalunya i contra la política justa i generosa dels partits d'esquerra.

Ens explicà la Llei amb una claretat meridiana i ens demostrà conèixer fins a les seves arrels els problemes agrícoles.

Remarcà els articles de la Llei que més interessaven als nostres agricultors i els procediments legals i factibles per fer reconèixer els drets creadors així com els dels propietaris.

Acabà fent una crida a la serenitat i a la justícia i una esclatant ovació fou el final de la brillant peroració de l'imponent advocat d'esquerra.

El doctor Farràs, de Seu d'Urgell, salutà molt amablement l'auditori i fou aplaudit.

Els assistents que omplien ven el local fins a les portes del carrer anaren desfilant pacíficament mentre feien sincers elogis del conferenciant i oradors.

El Corresponsal.

A L'AJUNTAMENT
La darrera sessió

El passat divendres, dia 10, celebrà el nostre Ajuntament, a l'hora acostumada l'ordinària sessió de segona convocatòria, corresponent al present mes. Presideix l'Alcalde N'Antoni Vives, acompanyat dels Consellers-regidors senyors Cervera, Barberà, Maties i Pujades, assistint hi els Consellers senyors Guin, Farré, Roca, Florensa, Vilaplana, Rúbio i Figuls.

Els de la Lliga ex-catalana, malgrat la seva renúncia quan la sessió dels Pressupostos, avui tornen a fer pila. Es veu que no els proven els nous aires que per la casa es respiren.

Començà la sessió llegint-se l'aprovant-se l'acta de l'anterior i a continuació es donà compte d'una lletra rebuda del Conseller En Pere Montes del partit socialista, el qual en frases sentidíssimes agraeix la salutació que li adreçà l'Ajuntament popular en reprendre les seves tasques, lamentant haver de renunciar al càrrec pel seu canvi definitiu de residència.

Amb aital motiu, la Presidència fa constar el sentiment del Consistori per la forçosa separació de l'esmentat Conseller, tenint paraules de consideració i oferiment per al partit socialista, que ara es queda sense representació a l'Ajuntament.

El senyor Secretari indica que per ordre de l'Il·lustrat correspon al senyor Pinyol, substituir la vacant existent i així s'acorda.

S'entra a l'Ordre del dia, i sense discussió són aprovats els següents dictàmens:

De Governació: Ratificar la correguda d'escala del personal administratiu; accedint a la petició formulada pel Cap del Negociat d'Hisenda de passar a la de Cultura i anunciant unes oposicions de Guàrdies preferents.

De Finances: Ratificar el conveni del concert amb l'empresa constructora del Frontó i convocant concurs-exàmen per a nomenament de Recaptadors auxiliars.

De Foment: Concedint nova pròrroga al concessionari de la fàbrica del gas.

I no havent hi altres assumptes a tractar, s'aixecà la sessió a dos quarts de vuit de la tarda.

VICTORIA

Divendres, Dissabte i Diumenge

2 GRANS ESTRENS 2

UN PROGRAMA IMMILLORABLE

L'interessant producció parlada en espanyol

Charlie Chan

en Shanghai

per Warner Oland.

I la meravella espectacular

ROBERTA

pels reis de la dansa Fred Astaire i

Ginger Rogers i la actriu de la

veu de plata Irene Dunne.

PRONTE L'INESPERAT....

A. VIVES ESTOVER

Delegat del Banc Vítall

d'Espanya

ASSEGURANCES

Plaça Constitució, 19-1.

Telèfon 808 - LLEIDA

NOTES LOCALS

El temps que hem gaudit els darrers dies, encara que amb temperatura bona no vol deixar la seva tònica de variable que és la característica per ell emprada.

En la major part dels dies al matí sol i esplendidesa, i en arribar a la tarda compareixen les nuvolades, acabant obsequiant-nos amb pluja més o menys intensa cap al tard.

Menys mal si això beneficia als camps, com diuen, i és causa de l'ufanor de les plantes, que tots admirem, encara que la variació soferta sigui causa d'encostipats i aguditament d'algunes dolències de l'aparell respiratori.

Ha visitat nostra redacció el periòdic «El Caçador Lleidatà», portant-nos de la Societat de Caçadors de Lleida i sa Comarca.

Al correspondre a la salutació que adreça a la premsa lleidatana, li desitgem força anys de vida.

A la Conselleria de Finances de l'Ajuntament ha estat dipositat un paquet de documents que han estat trobats pel vigilant de la Ronda de servei al Pont, els quals seran lliurats a la persona que demostrï ésser l'interessat.

Aquests documents tenen relació amb actuacions fetes al municipi d'Ager.

Com de costum aquest any ha concedit l'Ajuntament el permís gratuït fins a la Festa Major, per a fer l'adecentament i pintat de façanes, i com molt aviat es procedirà a fer el padró de façanes en mal estat, per tal d'aplicar-los l'arbitri corresponent, és convenient recordar als propietaris que poden acollir-se al permís gratuït atorgat, i així si fan les obres d'adecentament no tributarien al padró d'aquest any.

Per la Generalitat de Catalunya, Comissaria de Lleida, han estat assenyalats els següents pagaments per als dia 18 d'abril corrent:

Isidre Jové, 26'10; Antoni Virgili, 95; J. Solà Saltó, 45; Vicens Bernadó, 24; Alfons Lamolla, 430'50; Qui i Cortés, 86'35; Jornals Brigada Obrers, 624'25; Felip Calvet, 778; Escrivà i Andreu, 269'10; Antoni Llop Moix, 172'70; Josep Florensa, 179'25; Joan Agelet, 150; Celestí Llorens, 203'31; Carles i Lluís Gené, 1.769'85; Compagnies d'Assurances, 360'60.

Per al dia 20, Antoni Virgili, 621'05; Cardona i Munné, 519'15; Domènec Roc, 445; Alfred Arán, 999'96.

Cinema Viñes

Saló preferit en programes

Telèfon, 1867

Divendres, Dissabte i Diumenge

dies 17, 18 i 19 d'abril - Tarda i Nit

Vegi la producció «Universal»

AMORES DE UN DIA

interpretada per Paul Lukas

I la superproducció «Metro Goldwyn Mayer»

VUELO NOCTURNO

(En Espanyol)

per John Barrimore, Helen Hayes

Clark Gable, Robert Montgomery,

Lionel Barrimore i Mirra Loy.

DIMARTS I DIMECRES

ACTUALITATS

El mundo al dia

Fabrica de Focs artificials
LA PIROTECNICA LLEIDATANA

Medalles d'or a les Exposicions de Saragossa (1908) i de Santiago (1909) i diplomes honorífics de diversos Ajuntaments i Corporacions

Ramallets i Castells de Focs desde 35 a 25.000 ptes. per a Festes Majors i familiars
Globus Aerostàtics, Traques senzilles i de Luxe, i Focs Japonesos per a disparar de dia

de JAUME MASIP

CARNETERA D'ARTESA 26 - Tel. 2108 **BORDETA - LLEIDA.**

Dr. E. IRAZOQUI

METGE DEL MANICOMI DE SANT BOI (Barcelona)

MALALTIES NERVIOSSES I MENTALS

Consulta: Dijous de 10 a 1 i 3 a 5
Av. República, 18-1.ª-2.ª **LLEIDA**

Dr. Josep Flor Martus

EX-METGE DE L'HOSPITAL DE LA S'CA. CREU I S. PAU DE BARCELONA

Malalties de l'Aparell Digestiu

Pacria 8-1.ª LLEIDA

A. VIVES ESTOVER

Delegat del Banc Vítall d'Espanya

ASSEGURANCES

Plaça Constitució, 19-1.^a
Telèfon 808 - LLEIDA

fàbrica de mobles

Il·lenc mora

dormitoris, menjadors, despatx i salons.

Sempre última novetat en tots els tipus.

a preus sense competència

cavallers, 44 - lleida

Els nets de Romeu i Julieta

POLITICA CATALANA NOTA SEMANAL

Remembrança

ESBARZER

de 400.000 ptes. i a la caixa
de cabals, en lloc de diners, un
niu de rates.

No em proposo esmenar la plana a Shakespeare, inventant una descendència als francesos enamorats de Verona. Però, què voleu? sembla que som a la primavera, i deu ser per això que en lloc d'acabar-me amb els nombrosos temes importants que l'actualitat ofereix, tinc ganes d'esplaiar-me en un exercici més frívol.

Per exemple, aquesta comovedora història dels amors del net del rei de Suècia. No sé si algú trobarà que això d'entretenir-se en les intimitats dels prínceps és ben poc digne d'un republicà. Jo no penso pas igual. Quin republicà no tolera els reis en els contes de fades o en els frívols de Walt Disney? I Suècia, és geogràficament i espiritualment, tant lluny de nosaltres com el País de les Meravelles o el dels petits grooms de la muntanya.

El príncep Bertil, doncs, fill del príncep hereu de Suècia, i net de l'actual monarca, fa uns anys, va conèixer la senyoreta Brambeck, i se'n va enamorar. La cosa s'esdevingué en una escola en que els dos aprenien a conduir, i no fóra estrany que, per aquells temps, els accidents de circulació haguessin augmentat notablement a Stockholm. Bertil, va demanar al seu pare, el futur rei de Suècia, autorització per casar-se amb la bella—cal suposar—automobilista. El príncep hereu va negar l'autorització. Bertil, ple de coratge, va demanar l'autorització al seu avi, el rei. I aquest, amb un gest de rei de Grimm o d'Andersen, va consentir amb una condició.

Els dos enamorats passarien dos anys sense veure's. Si al cap d'aquest temps, llur amor no s'havia refredat, i persistien a voler casar-se, els seria donat el permís.

Aleshores Bertil fou enviat a l'ambaixada sueca de París, i la senyoreta Brambeck obrí un establiment de modes a Stockholm.

Ara, els dos anys han passat, i Bertil es disposa a tornar Suècia a retrobar la seva estimada. Quin bell acabament de film! Seria llàstima que, en aquests dos anys de separació haguessin sortit grans a la cara de la senyoreta Brambeck, o que li haguessin caigut les dents. Esperem que no, i desitgem als coratjosos amants una eterna lluna de mel.

Malgrat les acusacions de materialisme que es fan a la nostra època, sembla que aquests idíl·lis romàntics, no són excepcionals. Un fill de Roosevelt va anar l'altre dia

En mig de la satisfacció i de l'alegria, s'ha escolat la setmanal, i tal com correspon al sentit i significat de la República, han donat fe, dels cinc anys d'existència del règim instaurat al nostre país l'any 1931. En guanyar la festa tenia més calor i més sentiment, per quant el poble veia rescatada completament la seva República i constatava com els dolors soferts i les privacions tingudes, no havien restat sense donar el seu fruit.

Cinc anys de República ciutadana amb moments de perill i hores amargues que omplen de felicitat la nostra vida, però en mig de tanta calamitat, una cosa subsistia íntegra, immutuable, era l'esperit del nostre poble, i el nostre poble sent i estima la República pel damunt de tot.

Catalunya és republicana per sentiment i per convenciment, sap prou bé quin fóra el seu esdevenidor si per una subversió de certs elements—cada dia més difícil—reintegrava la monarquia a Espanya. Per això l'afany de la nostra terra és el d' aixecar el sentiment de llibertat dels homes i dels pobles ibèrics i fer possible la implantació de la República Federal.

Pi i Margall apòstol d'aquesta concepció federalista de l'estat espanyol, ha estat degudament i oportunament homenajiat. Barcelona cap i casal de Catalunya inaugura el primer dia de les festes de la República el monument que ha de perpetuar la seva memòria. Ara que tenim homenajiat a Pi i Margall fem de manera que la seva doctrina i el seu esperit, junt amb l'ombra immortal de Francesc Macià il·luminin els nostres passos i els nostres actes en aquest camí d'alliberament dels pobles ibèrics, lèbiamment iniciat en la Constitució de la República Espanyola.

J. VILANOVA.

amb un ram de flors al moll de New-York a esperar la rossa Ettel du Pont, filla del gran adversari del New Deal i del propi President dels E. E. U. U., Irenen Du Pont.

I ací mateix, qui desconeix el prometatge del senyor Alcalá Zamora, fill, i la senyoreta Largo Caballero?

Els temps han canviat, però, i cal esperar que cap d'aquestes parelles farà la tràgica fi de Romeu i Julieta.

I no tindran tampoc, un Shakespeare que els faci immortals.

GREGORI SASTRE.

Ha vist passar avui, per davant de casa, Pasceig de Sagasta acompanyat, una còrrua de ciclistes procedents de Lleida, braus «routiers» de la gran cursa Tàrragona-Barcelona-Madrid.

Mentre passaven, endevinava l'admirable esforç que estaven realitzant i ensem em duïen a la memòria els remots i heròics temps de ma afició al ciclisme.

Remembrava aquell dia que caigué a nostres mans una Revista il·lustrada americana, la qual inseria un dibuix o gravat d'un home cavalcant un estrany vehicle de ferro amb dues rodes. Desvenia tant nostra atenció que el reallàrem amb molta cura i després d'esguardar lo encuriosits i estudiar lo minuciosament, decidírem consultar a un bon mecànic per si es creia capaç de construir un aparell semblant al gravat que li mostràvem.

No exigírem ni preu ni temps per sa construcció i una temporada fórem assidus concurrents al taller mecànic d'en Gaià, situat al camí de l'Escoixador i allí contemplàrem embadalits com d'una estranya combinació de ferros anava sorgint un vehicle nou a nostres intencions.

El dia que es donà terme a tot aquell delicat treball mecànic el celebràrem amb tota joia i solemnitat, als baixos dels magatzems de Ferro i Carbons d'en Josep Coll.

Allí començà la difícil tasca d'aprendre a muntar i a dominar aquell petit monstre. Petit i tot com era pesava els seus 48 quilos, els suficients per a causar un escurç si no el manejava com calia.

En Pepito Coll, segurament pel camallarg que era, fou el primer que aconseguí muntar i dominar-lo. Quinze mesos s'havia sostingut en equilibri i estabilitat i això constituïa el més prometedor èxit pel futur esport ciclista lleidatà.

La fama d'aital facècia s'escampà com reguera de pólvora, entre la joventut distingida i tot seguit es constituí un grup d'aficionats al nou i perillós exercici i al poc temps s'adquiria a l'estranger una bicicleta perfeccionada, de poc pes i amb llautes de goma dura.

Això obrí el camí a noves adquisicions i es formà el «Club Ciclista», inaugurant el primer velòdrom a l'hort d'en Castelló, (el dissortat marquès de la Canalsada) a pocs metres de l'Estació del Nord.

L'entusiasme creixia a cada sortida que s'organitzava. Anar i tornar del poble de Bell-lloc en quatre hores constituïa una he-

roicitat i més ho resultava encara haver-la realitzat sense sofrir greus conseqüències.

Tot carro, tartana o averia que pel camí ensopgàvem, així que ens veïem s'esporuguien, posant èretils llurs orelles i, a l'estar prop, s'esveraven i ja veïem el carro a la cuneta o llocs pitjors i els cavalcadors de nusos per terra. Amenaces, crits, reuques, raons i escàndols no en vulguen més! En arribar als pobles, ja ho sabíem, un eixam de mainada mocosa i pegallosa ens cercava i a l'abandonar el poble ens acomiadava amb una furiosa pedregada i no sempre en sortíem il·lesos.

I les carreteres d'allavors? A l'hivern, clapes de fang a genoll i a l'estiu, clots de pols; dissortat el qui quedava, desapareixia en ells com per encant.

A la primera cursa internacional que organitzà el «Club Barcelona», al velòdrom de la Bonanova, uns quants aficionats decidírem assistir hi com espectadors, verificant el viatge en bicicleta. La primera etapa Lleida-Igualada. Hi arribàrem desllogats, al baixar de la màquina no podíem pas dir... faval!

Les cames no ens volien sostenir i alguns queien de cul a terra.

L'endemà, al reprendre la cursa, només dos ens presentàrem, els altres s'havien fet escàpols i utilitzaren el tren.

La segona etapa Igualada-Barcelona, fou un verdader calvari. Desperfectes al vehicle a força de caigudes, enramament de cames, masegament general, insuïts dels vianants i la corpora amb una crosta de fang produïda per la suor i la pols, que ni la mare no ens hauria conegut.

No hi ha mal que cent anys duri i a la fi, arribàrem a la gran ciutat on havíem de presenciar el més gran aconsegiment ciclista.

A l'hotel, així que em disposava a fer una neteja de cap a peus i canviar-me la indumentària; tot just seure'm a l'espona del llit i perdre el món de vista, tot fou u. Desvanecement? Fadiga? Son? De tot hi havia en mon pobre cos! El cas xocant fou en deixondir-me o tornar en si. Em sentia eufòric, sense la més lleu molèstia i a tota pressa vaig rentar-me i vestir-me i de pet cap al velòdrom de la Bonanova, a presenciar la gran cursa internacional, objecte únic del meu penós viatge.

Oh, desilusió! Feia vintiquatre hores que l'havien celebrat i els meus companys d'excursió ja ho explicaven als del «Club de Lleida».

En remarcar aquest fet verí-

Ha estat tan catastròfica l'administració del nostre Municipi en aquesta època de dictadura straperlista a càrrec dels gestors de tota mena, que entre el molt que ha deixat de pagar-se, ens acut esmentar els punts següents:

En fer-se càrrec de la direcció municipal l'Ajuntament popular, després de les eleccions passades, s'ha trobat en que des del 6 d'octubre del 1934, no s'ha pagat cap quantitat per la gasolina comprada per l'Ajuntament, devent-se a un sol venedor d'aquest article el senyor Parellada unes 16 000 pessetes. També es deu des d'aquella data totes les quantitats devengades per haver-se xollat els cavalls i mules propietat de l'Ajuntament.

El lector dirà: i en què s'han gastat els diners recaptats pels diferents arbitris i demés ingressos municipals?

Ah! ja ens ho diran els tres ex-alcaldes gestors quan els hi caigui be.

Pràctiques de bruixeria:

La proya es fa en una habitació un xic fosca; el practicant ha de pronunciar nou vegades seguides les següents paraules: Perla, Perlo, Esiraperlo. Immediatament us apareixerà en una de les parets de l'estança la imatge d'un Pic i Pala en actitud de signar el nomenament d'Alcalde gestor a favor d'aquell senyor petit, concutadà nostre polít i perfumat que en acabar d'endegar la Hisenda de la ciutat, ha deixat a l'Ajuntament popular un deute de més

dic, vell com soc, encara no me'n puc avenir.

Per això avui, en veure arribar als valents «routiers» pedalant enèrgics, corrent vertiginosos camí de Torrero i que no mostressin, al parèixer, gens de fatiga, limps de cos i cara riallera, envoltats d'autos i de tots els elements necessaris i pràctics en cas d'accident, incident o abandó de lluita, amb màquines de set o vuit quilos de pes, neumàtics magnífics, carreteres asfaltades que molts salons de ball envejarien, veient tot això no he pogut per més d'exclamar no se si amb rancúnia, enveja o satisfacció. Prou podeu, ciclistes d'avui, fer cent cinquanta quilòmetres en quatre hores! En els meus temps només hauríeu recorregut en quatre hores el trejecte de Lleida a Tàrraga.

Darreres espurnes sorgides en remoure el callu de la meua afició d'antany al ciclisme.

PEP DE RUFEA.

Saragossa, abril 36.

Ens assabentem que el senyor Alcalde popular, per fi, s'ha decidit a fer retirar del tocador del seu despatx, les capses de pólvors, barretes de carmí i rimmel que hi trobà quan desaparegué de l'Ajuntament el conegut financer tractant d'admetlles. Ens consta també que no s'ha pogut averiguar d'una manera certa, quin va ésser el gestor municipal que va fer neus us més continuat de tots aquests ingredients necessaris que per a hermojar-se gasten les senyores i els homes... mltat i mltat. No ens fassi patir més el senyor Porqueres; diguins d'una vegada el misteri de tot això, o be ens haurem de fer tirar les cartes per algun descendent de la vella Bufa, per a veure si aconseguim desxifrar aquest divertit enigma dels perfums.

Llegim al diari local orgue de les Sagristies (esmentem El Correo):

«Roma.—Los periódicos dicen que en las proximidades de la Abadía de Farfa, un automóvil que iba conducido por el señor Lochi y ocupado por el religioso español padre Daniel de Esplugas, que iba a administrar los últimos Sacramentos a la esposa del conductor del vehículo, chocó con un camión.

El automóvil se incendió y sus dos ocupantes resultaron muertos en el acto.»

Tanmateix es va demostrant que els catòlics estan completament deixats de la ma de Déu. Ja és molt per la direcció divina tolerar que es matessin dos pietosos senyors que portaven res menys que el mateix Deu!

I aquest, doncs, com en va sortir de l'accident?

Segons llegim a La Tribuna, informador ben especial, ha ingressat a la presó un subjecte que es diu Lluís Anhele, per tenència indeguda d'arma de foc.

Nosaltres aclarirem la personalitat d'aquest hoste de la Plaça de Cervantes, dient que es tracta de tot un sacerdot, que devia equivocar-se i en lloc de penjar-se un sant Crist agafà una pistola que al dir de la gent és més grossa que una metralladora, i com no tenia permís per a usar-la ni la necessitava per a la pràctica de la seva pietosa missió, com no fos per a ajudar a ben morir algun enemic, s'ha vist embolicat i cap a la presó falta gent, que de tots n'hi ha de passar per aquelles reixes.

Tip. «Joventut», Blondel, 10- Lleida.

FABRICA de miralls

TALLERS de bisellats, polits, etc.

VIDRES -- CRISTALLS

PISA SANITARIA

— Estudis, projectes i instal·lacions de tota mena de vidrieria —

Cardona & Munné S. A.

A. República, 44 i 46-Tel. 1022

LLEIDA

Esquerrans! suscriviu-vos a "L'IDEAL"